

Bolesno novorođenče i njegove osobinosti

SEPSA

❖ Definicija:

1. Sistemski odgovor organizma novorođenčeta na infekciju ili
2. Generalizovana infekcija dokazana pozitivnim hemokulturama

Zdravstvena nega NN obolelog od sepse

❖ SEPSA

- čest vzrok morbiditeta i mortaliteta NN.
- nespecifična klinička slika,
- Imitira mnoge infektivne i neinfektivne bolesi.

- Mortalitet 5-30%
- Morbiditet 1-4/1000 nn

Faktori rizika

- Dete rođeno sa malom telesnom težinom
- Muški pol
- Blizanačka trudnoća
- Postojanje kongenitalnih anomalija
- Povišena tt majke tokom porođaja
- Prevremeno prskanje vodenjaka
- Infekcija genitalija

Infekcija u sepsi nastaje:

- U toku trudnoće in utero-izvor majka, transplacentalno
- U toku porođaja intrapartalno, infekcija nastaje aspiracijom ili gutanjem sadržaja porođajnog kanala
- Posle rođenja izvor svaka osoba koja je u kontaktu sa NN, med.aparatura i hrana. Ulazno mesto respiratorni i gastrointestinalni trakt, pupčana rana, ozleđena koža i sluzokoža.

Etiologija

- **Bakterije** (E colli, Proteus sp, Enterobacter, Klebsijela, Pseudomonas, Salmonela, Streptococcus gr. B, Staphylococcus aureus i epidermidis)
- **Virusi** (Herpes grupe)
- **Gljivice** (Candida albicans)
- **Rikecije**
- **Protozoe**

Kinička slika- nespecifična

Simptomi i znaci infekcije su

- Hipotermija
- Hipotermija
- Konvulzije
- Respiratorni distres
- Cijanoza
- Apneja
- Bradi ili tahikardija
- Hipotenzija
- Anoreksija
- Povraćanje
- Distenzija abdomena
- Proliv
- Žutica
- Purpura
- Krvarenje
- Hepatosplenomegalija
- Septični šok,(KVS i bubrežna insf. Dik).

Dijagnoza

- Anamneza,
- Klinička slika,
- Laboratorijskih analiza (hemokultura, izolacija uzročnika iz likvora).

Hemokultura

Venepunkcija-Pravilno uzimanje

- Sterilna kompresa
- Poveska
- Sterilne rukavice
- Sterilne gaze
- Benzin, alkohol, jod
- Vakutajner
- Dve tri bočice sa sterilnom podlogom,
- Sterilni pean, pipetu,
- Nalepnicu
- Bubrežnjak.

Faza izvođenja

1. Oprati ruke
2. Raširiti kompresu ispod ekstremiteta.
3. Povesku staviti 5cm proksimalno,
4. Očistito mesto venepunkcije (benzin, alkohol, jod).
5. Venepunkcijom izvaditi 2-6ml krvi, zameniti iglu i staviti krv u podlogu (1:10)
6. Puniti prvo anaerobnu pa aerobnu bočicu.

Faza izvodenja

7. Bočicu oboležiti imenom pacijenta, oznakom odeljenja, datumom i časom uzimanja
8. Na propratnom uputu napisati suspektnu dijagnozu, temperaturu i antimikrobnu terapiju.
9. Uzorak što pre poslati u mikrobiološku laboratoriju.
10. Ukoliko se nemože da zaseje odmah, ostaviti je u termostat na 37°C
11. Drugi uzorak se uzima na isti način.

Sestrinska dijagnoza i pacijentovi problemi

- Izmenjena ishrana
- Moguć deficit volumena tečnosti u vezi sa povraćanjem
- Promena usne duplja usled povraćanja
- Mogućnost izmene integriteta kože (decubitus)

Sestrinska intervencija

1. Posmatra i novorođenče i prepoznaje znake sepse
2. Kontinuirano kontroliše vitalne funkcije.
3. Održava higijenu kože i sluzokože
4. Procena mogućnosti i podnošenje peroralne ishrane, NG sonda
5. Kontroliše i održava tt bebe i izolete.

Sestrinska intervencija

6. Primenjivati redovno ordinirati medikamentnu terapiji, derivate krvi, i rastvore za intravensku rehidraciju.
7. U slučaju apneje stimulisati dete da diše, i obavestiti lekara
8. U slučaju konvulzija okrenuti dete na bok, aspirirati sadržaj iz usta, dati O₂ i ordiniranu terapiju
9. Obezbediti emocionalnu podršku roditeljima.
10. Organizovati zdravstveno vaspitni rad roditelja

Prevenција Neonatalne seapse

- Pre svakog dodira deteta pravilno oprati ruke.
- Poštovati sterilnu tehniku radasa nn.
- Bakteriološka kontrola osoblja koji radi sa nn.
- Besprekorno održavanjem higijene na odeljenju.
- Zdravstveno vaspitnim radom sa roditeljima.

Lokalna nega novorođenčeta
sa stafilokoknom bolešću

- Stafilocok je čest izazivač intrahospitalnih infekcija
- Ukoliko se osoblje ne pridržava aseptičnih tehnika rada lako dolazi do infekcije.
- Stafilodermija se karakteriše postojanjem sitnih mehurića i gnojanica pojedinačnih ili u grupama.
- Sadržaj bula je infektivan te se proces brzo širi.
- Zrele pustule se odstranjuju sterilnim tupferom natopljenim povidon jodom
- Nakon odstranjivanja sadržaja aplikovati antibiotsku mast
- Izolovati bebu

Klasifikacija stafilokokusa

- Staphylococcus aureus
- Staphylococcus epidermidis
- Staphylococcus saprophyticus
- Najznačajniji je Staphylococcus aureus tzv. piogeni stafilokok

Epidemiologija

- Nalazi se svuda , voda, vazduh
- Deo je normalne flore sluzokože grla i nosa
- Rezervoar infekcije je čovek inficiran ili kliconoša.
- Optimalna temperatura za razvoj je 32°C , uništavase na 60°C , ponekad izdrži na 80°C
- Mera zaštite-pranje i dezinfekcija ruku

Manifestacija stafilokokne bolesti

- Bulozna piodermija novorođenčeta
- Bulozni impetigo
- Riterova bolest novorođ.
- Toksični šok sindrom
- Lokalne promene najčešće lokalizovane na vratu, aksilama, abdomenu i ingvinalnim regijama, pojedinačno ili u grupama.

Sestrinska intervencija

- Poštovati principe asepsse pri radu sa NN.
- Stafilokok se naseli na kožu ili sluzokožu nn, gde počinje da se umnožava, razgrađuje masti koje prikrivaju kožu i dovodi do lize epiderma i njegovo odvajanje od derma.
- Infekcijase lako prenosi

Lokalna obrada promena na koži

- Pripremna faza
- Skidanje nakita, uredno podsečeni nokti, skidanje laka, detaljno pranje i dezinfekcija ruku.

Priprema materijala

- ✓ Sterilne rukavice,
- ✓ Dezinfekc sredstva za ruke,
- ✓ Doboš sa sterilnim materijalom,
- ✓ Sterilni instrumenti
- ✓ Povidon jod
- ✓ Lokalni antiseptik
- ✓ bubrežnjak

Faza izvodenja

1. Sestra pere ruke i navlači rukavice
2. NN okupa mlakom vodom, sapunom neutralnim dezinfekcionim sredstvom.
3. Skida rukavice pere ruke i navlači sterilne rukavice.
4. Tretira promene na koži, gnojanice odstranjuje sterilnim tupferom sa povidon jodom.
5. Aplikuje antibiotsku mast.

komplikacije

- Pleuropneumonija
- Urinarne infekcije
- Flebitis
- Sepsa
- Toksični šok sindrom

Prevencija

- NN smestiti u jednokrevetnu sobu.
- Koristiti sterilne tehnike rada
- Sprovoditi mere prevencijesekundarnih infekcija
  - Koristiti individualnu opremu
  - Održavati higijenu prostorija
  - Provetravati prostorije
  - Pravilno odlagati upotrebljen materijal
  - Koristiti zaštitnu odeću
  - Povremeno uzimati bakteriološke uzorke.

Nega u inkubatoru

- Vitalno ugrožena
- Rođena pre 33NG
- Hipotrofična sa TM ispod 2000gr.
- Izložena fototerapiji.
- Optimalna tem . U izoleti od 29-35C

Poštovati principe aseptičnog rada

- Inkubator promeniti svakih 2-3 dana
- Destilovanu vodu menjati svaka 24h.
- Upotrebljan aparat oprati, sterilisati, izvršiti bakteriološku obradu
- Dete postaviti da leži nago na sterilnoj peleni.
- Dolaziti u dodira sa detetom samo kada je neophodno
- Ruke prati pri svakom kontaktu sa detetom.
- Nositi sterilne rukavice
- Čist materijal unositi kroz otvor iznad glave, a prijav kroz otvor kod nogu.
- Stalna opservacija deteta.
- Broj osoba koji neguju dete svesti na minimum.